

„Tollfrjálst“

Félag atvinnurekenda gerði fyrir stuttu samanburð á niðurstöðum útboda á „tollfrjálsum“ innflutningskvóta á búvörum frá ríkjum Evrópusambandsins undanfarin þrjú ár. Niðurstaðan er í stuttu máli sú að áfram er mikil umframeftirspurn innflutningsfyrirtækja eftir því að fá að flytja inn vörur samkvæmt samningi Íslands og ESB, oft fjór- til fimmföld á við það magn sem er í boði.

Það er svo rökrétt afleiðing að fyrirtækin bjóða æ hærra í innflutningskvótann og þar með hækkar það gjald, sem þau þurfa að greiða ríkinu til að fá að flytja inn „tollfrjálstu“ vöruna. Mest hækkar útbodsgjaldið á svínakjöti, eða um 21%. Ætla má að þá verði raunveruleg tollvernd á svínakjöti frá ESB ríflega 30% á árinu – en það átti að vera tollfrjálst.

Í tilviki alifuglakjötes er hækkunin aðeins ein króna á kíló frá fyrra ári. Ástæðan er að „tollfrjálsti“ kvóttinn er þegar orðinn svo dýr að það kostar álíka mikið að flytja kjötið inn frá ESB á almennum tollum!

ÓLAFUR STEPHENSEN
Frákvæmdastjóri Félags atvinnurekenda.

Samtals munu neytendur borga 330 milljónir króna í ríkissjóð á árinu af vörum sem áttu að vera tollfrjálstar. Útbodskerfið vinnur augljóslega gegn markmiðum samningsins við ESB um að lækka matarverð og auka fjölbreytni í vöruúrvali. Í samningnum stendur að aðilar hans muni „gera ráðstafanir til að tryggja að ávinningnum, sem þeir veita hvor öðrum, verði ekki stefnt í hættu með öðrum takmarkandi innflutningsráðstöfunum“. Erfitt er að sjá hvernig útbodskerfið stenz þessa grein samningsins.

Nokkur innflutningsfyrirtæki hafa látið reyna á lögmati útbodsfyrirkomulagsins fyrir dómstólum. Mál þeirra verða tekin fyrir í Hæstarétti í lok vikunnar. Þau höfðu raunar betur í héraðsdómi síðastliðið vor. Í millitíðinni breytti Alþingi lögum, þvert á tilmæli Samkeppniseftirlitsins, og festi útbodsfyrirkomulagið í sessi.

Hver sem niðurstaðan verður í Hæstarétti er ljóst að íslensk stjórnvöld hafa í rauninni rangt við í samskiptum sínum við Evrópusambandið. Með annarri hendinni semja þau um tollfrelsi vöru, en með hinn úthluta þau tollfrjálsta kvótanum með aðferðum sem hafa í sumum tilvikum étið upp allan ávinning af tollfrelsinu. Þetta stenz engu skoðun. ■